

31992L0104

L 404/10

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

31.12.1992

ДИРЕКТИВА 92/104/ЕИО НА СЪВЕТА**от 3 декември 1992 година****относно минималните изисквания за подобряване опазването на безопасността и здравето на работниците в отрасли, свързани с рудодобива по открит и подземен способ (Дванадесета специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО)**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално член 118а от него,

като взе предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾, изготвено след консултации с Постоянния орган за безопасни и здравословни условия на труд в минния и в другите добивни отрасли,

в сътрудничество с Европейския парламент ⁽²⁾,

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет ⁽³⁾,

като има предвид, че член 118а от Договора предвижда Съветът да приема с директиви минимални изисквания за насърчаване на подобренията, специално в областта на работната среда, за да гарантира по-добро ниво на опазване на безопасността и здравето на работниците;

като има предвид, че съгласно този член, тези директиви трябва да предотвратят налагането на административни, финансови и правни ограничения по начин, който би задържал създаването и развитието на малките и средни предприятия;

като има предвид, че подобряването на безопасността, хигиената и опазването на здравето на работниците е цел, която не следва да е подчинена на съображения от чисто икономически характер;

като има предвид, че Директива 89/654/ЕИО на Съвета от 30 ноември 1989 г. относно минималните изисквания за безопасност и здраве на работното място (първа специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО) ⁽⁴⁾ не се прилага за добивните отрасли;

като има предвид, че спазването на минималните изисквания, които имат за цел гарантиране на по-висока степен на безопасност и опазване на здравето в отраслите, свързани с рудодобив по открит и подземен способ, е от съществено значение за осигуряване безопасността и здравето на работниците;

като има предвид, че свързаните с рудодобив по открит и подземен способ отрасли представляват сфера на дейност, която може да изложи работниците на особено високи рискове;

като има предвид, че настоящата директива е специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО на Съвета от 12 юни 1989 г. за въвеждането на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място ⁽⁵⁾; като има предвид, че поради това, разпоредбите на посочената директива се прилагат изцяло към отрасли, свързани с рудодобива по открит и подземен способ, без да се засягат по-строгите и/или специалните разпоредби, съдържащи се в настоящата директива;

като има предвид, че в отрасли, свързани с рудодобив по открит и подземен способ, спомагателните надземни съоръжения, които не са от първостепенно значение за открития или подземния добив, както са определени в член 2, буква а) от настоящата директива, се подчиняват на разпоредбите на Директива 89/654/ЕИО;

като има предвид, че на 3 ноември 1992 г. Съветът прие Директива 92/91/ЕИО за минималните изисквания за подобряване безопасността и опазването на здравето на работниците в отраслите, свързани с рудодобива чрез сондиране (единадесета специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО) ⁽⁶⁾;

като има предвид, че настоящата директива представлява практическа стъпка към създаването на социалното измерение на вътрешния пазар,

⁽¹⁾ ОВ С 58, 5.3.1992 г., стр. 3.

⁽²⁾ ОВ С 150, 15.6.1992 г., стр. 128 и ОВ С 305, 23.11.1992 г.

⁽³⁾ ОВ С 169, 6.7.1992 г., стр. 28.

⁽⁴⁾ ОВ L 393, 30.12.1989 г., стр. 1.

⁽⁵⁾ ОВ L 183, 29.6.1989 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ ОВ L 348, 28.11.1992 г., стр. 9.

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. Настоящата директива, която е дванадесетата специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО, определя минимални изисквания за опазване на безопасността и здравето на работниците в отрасли, свързани с рудодобив по открит и подземен способ, определени в член 2, буква а).

2. Разпоредбите на Директива 89/391/ЕИО се прилагат изцяло към посочената в параграф 1 област, без да се засягат по-строгите и/или специалните разпоредби, съдържащи се в настоящата директива.

Член 2

Определения

По смисъла на настоящата директива:

- а) *отрасли, свързани с рудодобив по открит и подземен способ* са всички отрасли, при които се извършва:
- открит или подземен добив на минерални суровини, в тесния смисъл на думата, и/или
  - геологопроучвателни работи с цел такъв добив, и/или
  - подготовка на добити материали за продажба, с изключение на дейностите по преработка на добитите материали,
- с изключение на отраслите за добиване на минерални суровини чрез сондиране, определени в член 2, буква а) от Директива 92/91/ЕИО;
- б) *работно място* е целият участък, предназначен за разполагане на индивидуалните работни места, свързани с непосредствените и спомагателни дейности и съоръжения в отрасли за рудодобив по открит или подземен способ, включително насипища и други отвали и жилищните помещения, когато такива са осигурени, до които работниците имат достъп във връзка с работата си.

РАЗДЕЛ II

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РАБОТОДАТЕЛЯ

Член 3

Общи задължения

1. С цел гарантиране безопасността и здравето на работниците работодателят взема необходимите мерки с оглед:

- а) работните места да са проектирани, изградени, оборудвани, пуснати в експлоатация, обслужвани и поддържани по начин, който да позволява работниците да извършват възложената им работа без да се застрашава тяхната безопасност и/или здраве, и/или безопасността и здравето на други работници;
- б) експлоатацията на работното място в присъствието на работници да се извършва под надзора на отговорно лице;
- в) работите, включващи особен риск, да се възлагат само на компетентни служители и да се изпълняват в съответствие с дадените указания;
- г) всички указания за безопасност да са ясни на всички заинтересовани работници;
- д) да са осигурени подходящи средства за оказване на първа помощ;
- е) редовно да се провеждат съответни упражнения, свързани с безопасността.

2. Работодателят се уверява, че е съставен и се актуализира документ относно безопасността и здравето, по-долу наричан „документ за безопасност и здраве“, който да обхваща съответните изисквания, посочени в членове 6, 9 и 10 от Директива 89/391/ЕИО.

Документът за безопасност и здраве удостоверява, в частност че:

- рисковете, на които са изложени работниците на работното място, са определени и оценени,
- ще се вземат съответни мерки за постигане целите на настоящата директива,
- проектирането, използването и поддръжката на работното място и на оборудването са безопасни.

Документът за безопасност и здраве трябва да се изготви преди започване на работа и трябва да се преразглежда, ако на работното място, са извършени съществени промени, разширения или преобразувания.

3. Когато на едно и също работно място, се намират работници от няколко предприятия, всеки работодател е отговорен за всички въпроси, които са под негов контрол.

Работодателят, който съгласно националните законодателства и/или практики отговаря за работното място, координира изпълнението на всички мерки, свързани с безопасността и здравето на работниците и посочва в своя документ за безопасност и здраве целта на тази координация, както и мерките и условията за нейното осъществяване.

Координацията не засяга отговорността на отделните работодатели, предвидена в Директива 89/391/ЕИО.

4. Работодателят докладва на компетентните органи за всички тежки трудови злополуки и/или трудови злополуки със смъртен изход и ситуации, представляващи сериозна опасност в най-кратък срок.

Член 4

Защита от пожари, експлозии и вредни за здравето среди

Работодателят предприема действия и обезпечава предпазни мерки, съответстващи на естеството на работата:

- за избягване, откриване и овладяване възникването и разпространението на пожари и експлозии, и
- за предотвратяване появата на взривоопасни и/или вредни за здравето среди.

Член 5

Съоръжения за спасяване и за евакуация

Работодателят следва да осигури и поддържа в изправност подходящи спасителни съоръжения за спасяване и за евакуация, с цел обезпечаване на съответни възможности за работниците да напуснат своевременно и безопасно местата, където се извършва работата, в случай на опасност.

Член 6

Комуникационни, предупредителни и алармени системи

Работодателят взема необходимите мерки за обезпечаване на необходимите предупредителни и други комуникационни системи с цел незабавно осигуряване на помощ и извършване на спасителни и евакуационни операции, ако възникне такава необходимост.

Член 7

Информиране на работниците

1. Без да се засягат разпоредбите на член 10 от Директива 89/391/ЕИО, работниците и/или техните представители се информират за всички мерки, които следва да се вземат относно безопасността и здравето на работните места, и в частност за тези, които са свързани с прилагането на членове 3—6.

2. Информациите трябва да са разбираеми за съответните работници.

Член 8

Наблюдение на здравето

1. За да се осигури наблюдение на здравето на работниците, съответстващо на произтичащите от работата рискове за здравето и безопасността на работниците, се определят мерки съгласно националното законодателство и/или практики.

2. Мерките, посочени в параграф 1 са такива, че всеки работник трябва да има правото или да премине през проверка на здравето преди да му бъдат възложени задължения, свързани с дейностите, посочени в член 2, а впоследствие, на редовни интервали от време.

3. Наблюдението на здравето може да бъде предвидено и като част от националната здравна система.

Член 9

Консултации с работниците и участие на работниците

Консултациите и участието на работниците и/или на техните представители се провеждат в съответствие с член 11 от Директива 89/391/ЕИО по всички въпроси, уредени от настоящата директива.

Член 10

Минимални изисквания за безопасност и здраве

1. Работните места, които се използват за първи път след датата на влизане в сила на настоящата директива, визирана в член 13, параграф 1, трябва да удовлетворяват минималните изисквания за безопасност и здраве, указани в приложението.

2. Работните места, които вече се използват преди датата на влизане в сила на настоящата директива, визирана в член 13, параграф 1, трябва да удовлетворяват минималните изисквания за безопасност и здраве, предвидени в приложението във възможно най-кратък срок и най-късно девет години след тази дата.

3. Когато работните места се променят, разширяват и/или преобразуват след датата на влизане в сила на настоящата директива, визирана в член 13, параграф 1, работодателят взема необходимите мерки, за да гарантира, че тези промени, разширения и/или преобразувания съответстват на съответните минимални изисквания, указани в приложението.

РАЗДЕЛ III

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Член 11

Изменения на приложението

Измененията от чисто технически характер на приложението в зависимост от:

- приемането на директива в областта на техническата хармонизация и стандартизация, относно отраслите за рудодобив по открит или подземен способ, и/или

— техническия прогрес, промените в международните регламенти или спецификации и познанията, свързани с отраслите за рудодобив по открит или подземен способ

се приемат съгласно процедурата, предвидена в член 17 от Директива 89/391/ЕИО.

Член 12

Рудодобив чрез драгиране

Държавите-членки имат право да не прилагат настоящата директива към добива на минерални суровини чрез драгиране, при условие че осигурят защитата на съответните работници в съответствие с основните принципи за опазване на здравето и безопасността на работниците, посочени в настоящата директива, като се отчитат специфичните рискове при добива на минерални суровини чрез драгиране.

Член 13

Заключителни разпоредби

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно двадесет и четири месеца след нейното приемане. Те незабавно информират Комисията за това.

2. Когато държавите-членки приемат разпоредбите, посочени в параграф 1, последните съдържат позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

3. Държавите-членки предоставят на Комисията текстовете на разпоредбите от националното законодателство, които те вече са приели или приемат в областта, уредена с настоящата директива.

4. Държавите-членки докладват на Комисията на всеки пет години за практическото прилагане на разпоредбите на настоящата директива като посочват гледните точки на социалните партньори.

Комисията уведомява за това Европейския парламент, Съвета, Икономическия и социален комитет, постоянния орган за безопасни и здравословни условия в минния и другите добивни отрасли, както и Консултативния комитет по безопасност, хигиена и опазване на здравето на работното място.

Член 14

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 3 декември 1992 година.

За Съвета

Председател

G. SHEPHARD

ПРИЛОЖЕНИЕ

МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ И ЗДРАВЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 10 ОТ ДИРЕКТИВАТА

Предварителна бележка

Посочените в това приложение задължения се прилагат винаги, когато това се налага от характера на работното място, дейността, обстоятелствата или от специфичен риск.

ЧАСТ А

ОБЩИ МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ, ПРИЛОЖИМИ КЪМ ОТРАСПИ, СВЪРЗАНИ С РУДОДОБИВ ПО ОТКРИТ ИЛИ ПОДЗЕМЕН СПОСОБ, КАКТО И КЪМ СПОМАГАТЕЛНИ НАДЗЕМНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

1. Контрол и организация**1.1. Организация на работните места**

1.1.1. Работните места трябва да са организирани по такъв начин, че да осигуряват надеждна защита срещу рискове. Те трябва да се поддържат в добро състояние, като се отстраняват или контролират опасните вещества или отлагания, за да не се поставя под заплаха здравето и безопасността на работниците.

1.1.2. Работните площадки трябва да са проектирани и изградени съобразно ергономични принципи, като се отчита необходимостта работниците да следят операциите, извършващи се на техните индивидуални работни места.

1.1.3. Когато индивидуалните работни места се заемат от изолирани работници, трябва да се осигури съответен контрол или средства за комуникация.

1.2. Отговорник

Отговорник, който притежава качествата и компетентността, необходими за изпълнението на това задължение, в съответствие с националното законодателство и/или практики и който е назначен от работодателя, трябва по всяко време да отговаря за всяко работно място, когато там се намират работници.

Работодателят може лично да поеме отговорността за работното място, както е посочено в предходния параграф, ако притежава изискваните за тази цел качества и компетентност, в съответствие с националното законодателство и/или практики.

1.3. Контрол

За да се гарантира опазването на безопасността и здравето на работниците по време на всички извършвани операции, трябва да бъде осигурен необходимият контрол от лица, които притежават качествата и компетентността необходими за това задължение, в съответствие с националното законодателство и/или практики, които са назначени от работодателя или от негово име и действат от негово име.

Когато това се изисква от документа за безопасност и здраве, лицето, упражняващо контрола, трябва да посещава заетите работни места поне веднъж по време на всяка смяна.

Работодателят може лично да извършва контрола, посочен в първа и втора алинея, ако има изискваните за тази цел качества и компетентност, в съответствие с националното законодателство и/или практики.

1.4. Компетентни работници

На всяко заето от работници работно място, трябва да има достатъчен брой работници с необходимите качества, опит и обучение за изпълнение на възложените им задачи.

1.5. Информация, инструкции и обучение

Работниците трябва да получават необходимата информация, инструкции, обучение и преквалификация, с цел да се гарантира тяхната безопасност и здраве.

Работодателят трябва да гарантира, че работниците получават разбираеми инструкции, така че да не бъдат застрашени тяхната безопасност и здраве, нито тази на останалите работници.

1.6. *Писмени инструкции*

За всяко работно място трябва да бъдат изготвени писмени инструкции, определящи правилата, които трябва да се спазват за гарантиране на безопасността и здравето на работниците и безопасното използване на оборудването.

Тези инструкции трябва да включват също информация за използване на аварийните средства и действията, които трябва да се предприемат в случай на авария на работното място или в близост до него.

1.7. *Безопасни методи за работа*

На всяко работно място или при всяка дейност трябва да се прилагат безопасни методи на работа.

1.8. *Разрешителни за работа*

Когато това се изисква от документа за безопасност и здраве, трябва да се въведе система за разрешително за работа за извършването както на опасни дейности, така и на обичайни рутинни дейности, които при взаимодействието си с други дейности могат да породят сериозни опасности.

Разрешителното за работа трябва да се издава от отговорно лице преди началото на работата и трябва да определя условията, които следва да бъдат изпълнени и предпазните мерки, които следва да бъдат взети преди, по време и след работа.

1.9. *Редовен преглед на мерките за безопасни и здравословни условия*

Работодателят трябва да осигури редовен преглед на мерките за безопасни и здравословни условия на работниците, включително и системите за управление на безопасността и здравето на работниците, за да се осигури спазването на настоящата директива.

2. **Механично и електрооборудване и инсталации**

2.1. *Общи положения*

Подборът, монтажът, пускането в експлоатация, обслужването и поддръжката на механичното и електрооборудването трябва да се извършва, като надлежно се вземат под внимание безопасността и здравето на работниците, и се отчитат останалите разпоредби на настоящата директива и на Директива 89/392/ЕИО ⁽¹⁾ и 89/655/ЕИО ⁽²⁾.

Ако се намира в зона, където съществува или може да съществува опасност от пожар или експлозия от възпламеняване на газ, изпарения или летливи течности, оборудването трябва да бъде подходящо за използване в такава зона.

Ако е необходимо, оборудването трябва да е снабдено с подходящи защитни устройства и системи за сигурност при повреда.

2.2. *Специални разпоредби*

Механичното оборудване и инсталациите трябва да притежават съответната здравина, да нямат явни дефекти и да са подходящи за целите, за които са предназначени.

Електрооборудването и инсталациите трябва да са с достатъчни размери и мощност, подходящи за целите, за които са предназначени.

Механичното и електрооборудването и инсталациите трябва да са монтирани и защитени по такъв начин, че да предотвратяват опасности.

3. **Поддръжка**

3.1. *Обща поддръжка*

Трябва да бъде установена подходяща схема за системна проверка, поддръжка и, когато е целесъобразно, изпитване на механичното и електрооборудването и инсталациите.

Поддръжката, проверката и изпитването на която и да е част от инсталациите и оборудването трябва да се извършват от компетентно лице.

Данните от проверките и изпитванията трябва да се записват и съхраняват по подходящ начин.

⁽¹⁾ ОВ L 183, 29.6.1989 г., стр. 9. Директива, изменена с Директива 91/368/ЕИО (ОВ L 198, 22.7.1991 г., стр. 16).

⁽²⁾ ОВ L 393, 30.12.1989 г., стр. 13.

- 3.2. *Поддръжка на средствата за безопасност*
- По всяко време подходящи средства за безопасност трябва да се поддържат в готовност за използване и в изправност.
- Поддръжката им трябва да се извършва надлежно предвид експлоатацията.
4. **Защита при риск от взрив, вредни среди и опасност от пожар**
- 4.1. *Общи положения*
- 4.1.1. Трябва да бъдат взети мерки за оценка на наличието на вредни и/или потенциално взривоопасни вещества в атмосферата и за измерване на тяхната концентрация.
- Когато това се изисква от документа за безопасност и здраве, на определени места трябва да бъдат монтирани контролно-измервателни уреди за автоматизирана и непрекъсната проверка на концентрацията на газове, автоматизирани алармени устройства и прибори за автоматично изключване на захранването от електрически инсталации и двигатели с вътрешно горене.
- Когато са предвидени автоматизирани замервания, измерените стойности се записват и съхраняват съгласно предписаното в документа за безопасност и здраве.
- 4.1.2. Забранено е тютюнопушенето в пожароопасни и взривоопасни зони.
- Забранено е използването на открит пламък и извършването на каквито и да било операции, които могат да породят опасност от възпламеняване, освен ако не са взети съответни предпазни мерки за предотвратяване възникването на пожари и експлозии.
- 4.2. *Защита при риск от взрив*
- 4.2.1. Трябва да бъдат взети всички необходими мерки за борба с образуването и акумулирането на взривоопасни среди.
- 4.2.2. В зоните, където съществуват рискове от експлозия, трябва да бъдат взети всички необходими мерки за предотвратяване възпламеняването на взривоопасните среди.
- 4.2.3. Трябва да има изготвен план за предотвратяване на експлозии с подробно описание на оборудването и необходимите действия.
- 4.3. *Защита при вредни среди*
- 4.3.1. Когато се акумулират или могат да се акумулират вредни вещества в атмосферата, трябва да се вземат подходящи мерки за гарантиране на:
- а) прекратяване на акумулирането им при източника; или
  - б) тяхното извличане или отстраняване при източника; или
  - в) разтваряне акумулирането на такива вещества,
- по начин, който да не излага работниците на риск.
- Системата трябва да може да разпръсква тези вредни вещества по начин, който не излага работниците на риск.
- 4.3.2. Без да се засяга Директива 89/656/ЕИО ⁽¹⁾ в зоните, където работници могат да бъдат изложени на вредни за здравето среди трябва да има подходящи и достатъчно на брой средства за осигуряване на нормално дишане и реанимация.
- В такива случаи на работните места трябва да има достатъчен брой работници, обучени за използване на такива средства.
- Оборудването трябва надлежно да се съхранява и поддържа.
- 4.3.3. Когато в атмосферата има или е възможно да има токсични газове, трябва да има план за защита с подробно описание на наличните предпазни средства и взетите превантивни мерки.
- 4.4. *Защита при опасност от пожар*
- 4.4.1. При проектирането, изграждането, оборудването, пускането в експлоатация, обслужването или поддръжката на работните места трябва да бъдат взети съответните мерки за предотвратяване възникването и разпространението на пожари от източници, посочени в документа за безопасност и здраве.
- Трябва да се предвиди бързо и ефективно овладяване на пожари.

(¹) ОВ L 393, 30.12.1989 г., стр. 18.

- 4.4.2. Работните места трябва да са снабдени с подходящо оборудване за борба с пожарите и, ако е необходимо, с пожарни сигнализатори и алармени системи.
- 4.4.3. Неавтоматизираните устройства за борба с пожарите трябва да са леснодостъпни и лесни за използване и, ако е необходимо, защитени от риск от повреждане.
- 4.4.4. На обекта трябва да има план за противопожарна защита с подробно описание на съответните предохранителни мерки, съгласно членове 3, 4, 5 и 6 от настоящата директива за защита, откриване и борба с възникването и разпространението на пожари.
- 4.4.5. Устройствата за борба с пожарите трябва да са обозначени в съответствие с националните правила, транспониращи Директива 92/58/ЕИО ⁽¹⁾.

Тези обозначения трябва да бъдат поставени на подходящи места и да бъдат трайни.

5. **Експлозиви и пиротехнически средства**

Операциите по съхранение, транспортиране и използване на експлозиви и пиротехнически средства трябва да се извършват от надлежно упълномощени и компетентни лица.

Такива операции трябва да бъдат организирани и изпълнявани по начин, който не излага работниците на риск.

6. **Маршрути за движение**

- 6.1. Трябва да е възможно да се достигне до работните места без опасност, и да се напуснат бързо и безопасно при аварийни ситуации.
- 6.2. Маршрутите за движение, включително стълбищни клетки, стълби и товарни площадки и рампи, трябва да са изчислени, оразмерени и разположени така, че да осигуряват лесен, безопасен и удобен достъп за пешеходци или превозни средства по начин, който не представлява опасност за работещите в непосредствена близост служители.
- 6.3. Маршрутите, използвани за движение пеша или транспортиране на товари, трябва да са оразмерени в съответствие с броя на потенциалните ползватели и вида на предприятието.
- Ако по маршрутите за движение се използват транспортни средства, за пешеходците трябва да бъде осигурено безопасно разстояние.
- 6.4. Трябва да е осигурено достатъчно разстояние между маршрутите за превозни средства и вратите, порталите, пасажите за пешеходци, коридорите и стълбищата.
- 6.5. Маршрутите за движение и достъп трябва да са ясно обозначени с цел защита на работниците.
- 6.6. Когато на работните места влизат превозни средства или машини, следва да се установяват необходимите правила за движение.

7. **Работни места на открито**

- 7.1. Индивидуалните работни места, маршрутите за движение и други участъци или съоръжения на открито, които за заети или се използват от работниците в процеса на тяхната работа, трябва да бъдат организирани така, че да се осигури безопасно движение на пешеходци и превозни средства.
- 7.2. Работните места на открито трябва да са добре осветени с помощта на изкуствено осветление, ако дневната светлина не е достатъчна.
- 7.3. Когато индивидуалните работни места на назначени работници са на открито, те трябва да са максимално добре организирани, така че работниците:
- а) да са защитени от неблагоприятни метеорологични условия и, при необходимост, от падащи предмети;
  - б) да не са изложени на вредни нива на шум, нито на вредни външни въздействия като газове, изпарения или запрашеност;
  - в) да могат бързо да напуснат индивидуалните им работни места в случай на опасност или да може бързо да им се окаже помощ;
  - г) да не могат да се подхлъзнат или паднат.

⁽¹⁾ ОВ L 245, 26.8.1992 г., стр. 23.

8. **Опасни зони**
  - 8.1. Опасните зони трябва да са ясно обозначени.
  - 8.2. Ако на работните места има зони, в които поради естеството на работата съществуват рискове, включително опасност от падане на работник или предмети, тези зони трябва да са снабдени в максимална степен със средства, ограничаващи достъпа на лица, на които не е разрешен достъпа до тези зони.
  - 8.3. Трябва да бъдат взети подходящи мерки за защита на работниците, които имат право на достъп до опасните зони.
9. **Аварийни маршрути и изходи**
  - 9.1. В случай на опасност трябва да е възможно работниците да напуснат максимално бързо и безопасно всички индивидуални работни места.
  - 9.2. Аварийните маршрути и изходи трябва да бъдат свободни и да извеждат по най-прекия път навън или към безопасна зона, безопасен сборен пункт или евакуационен пункт.
  - 9.3. Броят, разпределението и размерите на аварийните маршрути и изходи зависи от предназначението, оборудването и размерите на работните места и максималния брой лица, които могат да се намират там.
  - 9.4. Вратите на аварийните изходи трябва да се отворят навън.

Вратите на аварийните изходи не трябва да бъдат заключени или затворени така че да не могат да се отворят лесно и бързо от всеки, който може да се нуждае от тяхното използване при авария.
  - 9.5. Вратите на аварийните изходи не трябва да са заключени.

Аварийните маршрути и изходи, маршрутите за движение и вратите за достъп до тях трябва да са свободни от препятствия, така че да могат да се използват по всяко време без затруднения.
  - 9.6. Аварийните маршрути и изходи, нуждаещи се от осветление, трябва да са снабдени с аварийно осветление с подходяща интензивност в случай на повреда в осветлението.
  - 9.7. Специалните аварийни маршрути и изходи трябва да са обозначени със знаци в съответствие с националните нормативни актове, въвеждащи Директива 92/58/ЕИО в закон.
10. **Средства за спасяване и евакуация**
  - 10.1. Работниците трябва да са преминали обучени за съответните действия, които е необходимо да бъдат предприети при аварии.
  - 10.2. Трябва да бъдат осигурени спасителни средства на леснодостъпни и подходящо разположени места, в готовност за използване и обозначени със знаци в съответствие с националните правила, транспониращи Директива 92/58/ЕИО.
11. **Упражнения по безопасност**

На работните места, където обикновено се намират работници, трябва редовно да се провеждат упражнения по безопасност.

Основната цел на тези упражнения е да се проверят уменията и да се подготвят работниците, на които са възложени специални задължения в случай на авария, включително използване, работа с и обслужване на аварийно оборудване.

Когато е целесъобразно, работниците трябва да бъдат обучени и за правилното използване, работа с и обслужване на това оборудване.
12. **Средства за оказване на първа помощ**
  - 12.1. На местата, където условията на работа налагат това, трябва да са предвидени средства за оказване на първа помощ, които да отговарят на естеството на извършваната дейност.

Тези средства трябва да са подходящо обозначени и леснодостъпни.
  - 12.2. Трябва да има осигурени една или повече помещения за оказване на първа помощ, когато размерът на помещенията, видът на извършваната дейност и честотата на злополуките изискват това.

В тези стаи на видно място трябва да са дадени ясни инструкции за оказване на първа помощ в случай на аварии.

- 12.3. Стаите за оказване на първа помощ трябва да са снабдени с най-необходимите за целта средства и пособия и да са леснодостъпни за носилки.
- Те трябва да са обозначени със знаци в съответствие с националните правила, транспониращи Директива 92/58/ЕИО.
- 12.4. Освен това, средства за оказване на първа помощ трябва да има и на всички места, където условията на работа налагат това.
- Тези средства трябва да са подходящо маркирани и леснодостъпни.
- 12.5. Трябва да има достатъчен брой работници, подготвени за използването на осигурените средства за оказване на първа помощ.
13. **Естествено и изкуствено осветление**
- 13.1. Всяко работно място трябва да е напълно осветено с достатъчно светлина за гарантиране безопасността и здравето на намиращите се там лица.
- 13.2. Работните места трябва в максимална степен да са достатъчно добре осветени с естествена светлина и като се имат предвид климатичните условия, да са снабдени с изкуствено осветление за опазване безопасността и здравето на работниците.
- 13.3. Осветителните инсталации в помещения, където има работни места и коридори за връзка, трябва да са поставени така че видът светлина да не представлява опасност от злополука за работниците.
- 13.4. Работните места, където работниците са изложени на опасност в случай на повреда в осветлението, трябва да са оборудвани с аварийно осветление със съответната интензивност.
- Когато това не е възможно, работниците трябва да разполагат с лично осветление
14. **Санитарни съоръжения**
- 14.1. *Съблекални и гардероби за дрехите*
- 14.1.1. За работниците трябва да са осигурени удобни съблекални в случай, че се налага те да носят специално работно облекло, и когато по здравословни причини или поради благоприличие, те не могат да се преобличат в друго помещение.
- Съблекалните трябва да са леснодостъпни, с достатъчен капацитет и да са снабдени с места за сядане.
- 14.1.2. Съблекалните трябва да са достатъчно големи и да разполагат със съоръжения, за да дадат възможност на всеки работник да заключва своето облекло през работно време.
- Ако обстоятелствата налагат (напр. вредни вещества, влага, нечистотии), гардеробите за работно облекло трябва да бъдат отделени от тези за личното облекло.
- Трябва да има осигурени условия за изсушаване на мокро работно облекло.
- 14.1.3. Трябва да са осигурени отделни съблекални или самостоятелно използване на съблекалните за мъже и жени.
- 14.1.4. Когато не се изискват съблекални по смисъла на точка 14.1.1, всеки работник трябва да разполага с място за съхраняване на личното облекло.
- 14.2. *Душове и тивки*
- 14.2.1. Ако естеството на работата налага или от здравословни съображения, на работниците трябва да са осигурени подходящи и удобни душове.
- Трябва да са предвидени отделни помещения с душове, или самостоятелно използване, на помещенията за къпане от мъже и жени.
- 14.2.2. Помещенията с душовете трябва да са достатъчно големи, за да дават възможност на всеки работник да се мие без затруднения съобразно съответните хигиенни норми.
- Душовете трябва да са снабдени с топла и студена вода.

- 14.2.3. Когато не се изискват душеве по смисъла на точка 14.2.1, първа алинея, в близост до индивидуалните работните места и съблекалните трябва да са осигурени удобни и подходящи мивки с топла и студена вода.
- Такива мивки трябва да са отделни или да е осигурено самостоятелно използване за мъже и за жени, когато това се изисква от съображения за благоприличие.
- 14.3. *Тоалетни и мивки*
- В близост до индивидуалните работните места, стаите за почивка, съблекалните и помещенията с душеве или мивките трябва да има отделни тоалетни с достатъчен брой тоалетни и мивки.
- Трябва да се предвидят отделни тоалетни или самостоятелно използване на тоалетните от мъже и жени.
- При рудодобив по подземен способ посочените в този раздел санитарни съоръжения, посочени в този раздел, могат да се намират на повърхността.
15. **Насипища и други отвали**
- Насипищата, табаните и другите отвали, както и хвостохранилищата трябва да са проектирани, изградени, обслужвани и поддържани по начин, който осигурява тяхната устойчивост, както и безопасността и здравето на работниците.
16. **Спомагателни надземни съоръжения** (допълнителни специални разпоредби)
- 16.1. *Устойчивост и здравина*
- Работните места трябва да са проектирани, конструирани, изградени, обслужвани, контролирани и поддържани да издържат на очаквани външни сили.
- Тяхната конструкция и здравина трябва да отговаря на естеството на използването им.
- 16.2. *Подове, стени, тавани и покриви на помещения*
- 16.2.1. Подовете на работните места не трябва да имат изпъкналости, вдлъбнатини или наклони, трябва да са неподвижни, стабилни и да не са хлъзгави.
- Работните места, на които има индивидуални работни места, трябва да са термоизолирани, като се има предвид вида на предприятието и физическата активност на работниците.
- 16.2.2. Повърхността на подовете, стените и таваните в помещенията трябва да са такива, че да могат да се почистват или ремонтират за постигане на съответни хигиенни условия.
- 16.2.3. Прозрачните или полупрозрачните стени, в частност стъклени прегради, в помещения или в близост до работни места и маршрути за движение, трябва да са ясно обозначени и да са произведени от безвредни материали, или да бъдат добре отделени от тези места или маршрути за движение, за да не влизат работниците в допир със стените или да не се наранят в случай на счупване на стените на парчета.
- 16.2.4. Не трябва да се разрешава достъп до покриви, изградени от материали с недостатъчна здравина, освен ако не е осигурено безопасното извършване на работата.
- 16.3. *Размери на помещенията и обем на въздуха — свободно движение на индивидуалното работно място*
- 16.3.1. Работните помещения трябва да имат достатъчна площ, височина и обем на въздуха, които да позволяват на работниците да извършват работата си без риск за своята безопасност, здраве или благосъстояние.
- 16.3.2. Размерите на незаетата площ на индивидуалното работно място трябва да позволяват на работниците достатъчна свобода на движение и безопасно да извършват работата им.
- 16.4. *Прозорци и капандури*
- 16.4.1. Прозорците, капандурите и вентилационните системи, които се отварят, регулират или затварят, трябва да са проектирани така, че тези операции да могат да се извършват безопасно.
- Те не трябва да са разположени така, че да не представляват опасност за работниците, когато са отворени.
- 16.4.2. Трябва да е възможно да се почистват безопасно прозорците и капандурите.

- 16.5. *Врати и портали*
- 16.5.1. Разположението, броят и размерите на вратите и порталите, както и материалите, използвани за тяхната изработка се определят от естеството и предназначението на помещенията или зоните.
- 16.5.2. Прозрачните врати трябва да са подходящо маркирани на височината на очите.
- 16.5.3. Летящите врати и портали трябва да са прозрачни или да имат прозрачни панели.
- 16.5.4. Ако прозрачните или полупрозрачните повърхности на вратите и порталите не са направени от безопасни материали, и ако съществува опасност от нараняване на работници при счупване на стъклото на вратата или портала, тези повърхности трябва да са обезопасени срещу счупване.
- 16.5.5. Плъзгашите се врати трябва да са снабдени с обезопасителни механизми, които да не позволяват изваждането им от релсите и неочаквано падане.
- 16.5.6. Вратите и порталите, които се отварят нагоре, трябва да са снабдени с механизъм за задържане, който не позволява неочакваното им връщане наолю.
- 16.5.7. Вратите около аварийните изходи трябва да са съответно маркирани.
- По всяко време трябва да е възможно да се отварят отвътре без специална помощ.
- Отварянето на вратите трябва да е възможно, когато работните места са заети.
- 16.5.8. В непосредствена близост до портали, предназначени главно за транспортни средства, трябва да има врати за пешеходци, освен ако преминаването на пешеходци през тях е безопасно; тези врати трябва да са ясно обозначени и през тях да се преминава безпрепятствено.
- 16.5.9. Механичните врати и портали трябва да функционират без опасност от злополуки с работници.
- Те трябва да са снабдени с лесни за разпознаване и достъпни аварийни механизми за отваряне и, освен ако се отварят автоматично при прекъсване на електрозахранването, трябва да е възможно ръчното им отваряне.
- 16.6. *Вентилация на затворените работни места*
- 16.6.1. Трябва да се предприемат стъпки за осигуряване на достатъчно чист въздух в затворените работни места, като се имат предвид използваните методи на работа и наложените на работниците физически изисквания.
- Ако се използва принудителна вентилационна система, тя трябва да се поддържа в изправност.
- Всяка повреда трябва да се отчита от системата за контрол, когато това е необходимо за здравето на работниците.
- 16.6.2. Ако се използват климатични или механични вентилационни съоръжения, те трябва да се експлоатират по такъв начин, че работниците да не са изложени на неприятни въздушни течения.
- Незабавно трябва да се отстраняват всички отлагания или нечистотии, които могат да създадат непосредствена опасност за здравето на работниците като замърсяват въздуха.
- 16.7. *Температура в помещенията*
- 16.7.1. През работно време температурата в помещенията, където има работни места, трябва да е подходяща за хората, като се има предвид използваните методи за работа и наложените на работниците физическите изисквания.
- 16.7.2. Температурата в зоните за почивка, помещенията за дежурни служители, тоалетните, столовите и стаите за оказване на първа помощ трябва да отговаря на предназначението им.
- 16.7.3. Прозорците, капандурите и стъклените стени не трябва да позволяват неограничено проникване на слънчева светлина до работните места, предвид естеството на работата и на работното място.
- 16.8. *Стаи за почивка*
- 16.8.1. Когато гарантирането на безопасността и здравето на работниците налага, в частност поради вида на извършваната дейност или присъствието на повече от определения брой работници, на тях трябва да им е осигурена леснодостъпна стая за почивка.
- Тази разпоредба не се прилага, ако работниците са наети в офиси или подобни помещения за работа, осигуряващи еквивалентни възможности за отдих по време на почивките.
- 16.8.2. Стаите за почивка трябва да са достатъчно големи и да са обзаведени със съответен брой маси и столове с облегалки, като се отчита броя на работниците.
- 16.8.3. В стаите за почивка трябва да бъдат взети мерки за защита на непушачите от неудобството, причинявано от тютюневия дим.

- 16.8.4. Ако работното време е прекъсвано редовно и често, и няма стаи за отпих, трябва да се осигурят други помещения, в които работниците да могат да прекарват времето през тези прекъсвания, когато това се изисква за гарантиране безопасността или здравето на работниците.

Трябва да бъдат взети съответните мерки за защита на непушачите от неудобството, причинявано от тютюневия дим.

17. **Бременни и кърмачки**

Бременните жени и кърмачките трябва да могат да си почиват легнало положение, при подходящи условия.

18. **Работници с увреждания**

Ако е необходимо, работните места трябва да са организирани, като се има предвид работниците с увреждания.

Тази разпоредба се отнася в частност до вратите, коридорите, стълбищата, душовете, мивките и индивидуалните работни места пряко използвани или заемани от работници с увреждания.

ЧАСТ Б

СПЕЦИАЛНИ МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ, ПРИЛОЖИМИ В ОТРАСЛИ, СВЪРЗАНИ С ОТКРИТ РУДОДОБИВ

1. **Общи положения**

- 1.1. Без да се засяга член 3, параграф 2, работодателят, който, в съответствие с националното законодателство и/или практики, е отговорен за работното място, обхванато от разпоредбите на тази част Б, трябва да се погрижи документът за безопасност и здраве да показва, че са взети всички надлежни мерки за опазване на безопасността и здравето на работниците както в обичайни, така и в извънредни ситуации.

- 1.2. Документът за безопасност и здраве трябва редовно да се актуализира и да е на разположение на работното място за проверка.

Работата трябва да се изпълнява в съответствие с документа за безопасност и здраве.

2. **Експлоатация**

- 2.1. Работата трябва да се планира, като се вземат предвид елементите на документа за безопасност и здраве, които имат отношение към опасността от пропадане или свличане на земни маси.

Следователно, като превантивна мярка, височината и наклона на откривката и челата на забоя трябва да съответстват на естеството и устойчивостта на площадката и на методите за работа.

- 2.2. Банкетите и пътищата за извозване трябва да са достатъчно устойчиви за използваните машини.

Те трябва да са изградени и поддържани по начин, осигуряващ безопасното преместване на машините.

- 2.3. Преди започване или подновяване на работата, откривките и челата на забоите над работните участъци трябва да се проверяват за ронлива почва или отломки.

Когато е необходимо, трябва да се извършват обстрелвания на скалите.

- 2.4. Челата и отвалите не трябва да се обработват по начин, който поражда неустойчивост.

ЧАСТ В

СПЕЦИАЛНИ МИНИМАЛНИ ИЗИСКВАНИЯ, ПРИЛОЖИМИ В ОТРАСЛИ, СВЪРЗАНИ С ПОДЗЕМЕН РУДОДОБИВ

1. **Общи положения**

- 1.1. Без да се засяга член 3, параграф 2, работодателят, който, в съответствие с националното законодателство и/или практика, е отговорен за работното място, обхванато от разпоредбите на тази част В, трябва да направи необходимото документът за безопасност и здраве да показва, че са взети всички съответни мерки за осигуряване на безопасността и здравето на работниците както в обичайни, и в извънредни ситуации.

- 1.2. Документът за безопасност и здраве трябва редовно да се актуализира и да е на разположение на работното място за проверка.

Работата трябва да се изпълнява в съответствие с документа за безопасност и здраве.

2. **Планове на подземните изработки**

- 2.1. Трябва да се изготвят планове на подземните изработки в мащаб, който осигурява точно изображение.

Освен извозните галерии и участъците на добивните работи, на тези планове трябва да са обозначени известните особености, които могат да окажат влияние върху експлоатацията и безопасността.

Те трябва да са леснодостъпни и да са съхраняват колкото е необходимо за целите на безопасността.

- 2.2. Плановете на подземните изработки периодично трябва да се актуализират и да са осигурени на работното място.

3. **Изходи**

Всички подземни изработки трябва да имат излаз на повърхността чрез поне два отделни изхода, изградени надеждно и леснодостъпни за подземните работници.

Когато преминаването през тези изходи изисква значителни физически усилия от страна на работниците, те трябва да бъдат снабдени с механични средства за транспортиране на работниците.

4. **Минни изработки**

Изработки, в които се извършва подземна работа, трябва да са изградени, обслужвани, оборудвани и поддържани така, че работниците да могат да работят и да се движат в тях при минимален риск.

Извозните галерии трябва да са подходящо обозначени, за да могат работниците да се ориентират в изработките.

5. **Транспорт**

- 5.1. Транспортните средства трябва да са монтирани, обслужвани и поддържани по начин, който да гарантира безопасността и здравето на машинистите, ползвателите и други лица, намиращи се в близост.

- 5.2. Транспортът на работниците с механични съоръжения трябва да е осигурен със съответно оборудване и да се извършва в съответствие с писмени указания.

6. **Крепежи и устойчивост на терена**

Веднага след прокарване на минна изработка трябва да се изгради крепеж, освен когато устойчивостта на терена е такава, че той не е наложителен с цел обезопасяване на работниците. Крепежът трябва да се изгради в съответствие с плановете и писмените инструкции.

Минните изработки, достъпни за работници, трябва редовно да се проверяват за устойчивост на терена и съответно да се поддържа крепежът.

7. **Вентилация**

- 7.1. Всички подземни изработки, до които достъпът е разрешен, трябва да се проветряват по подходящ начин.

Трябва да е осигурена непрекъснатата вентилация за поддържане в съответни безопасни граници на:

- здравословна атмосферна среда,
- атмосферна среда, в която рисковете от експлозия и вдишван прах се контролират,
- атмосферна среда, в която условията за работа са адекватни в хода на работата, предвид използваните методи за работа и физическите изисквания, наложени на работниците.

- 7.2. Когато изискванията на точка 7.1 не могат да бъдат спазени с помощта на естествена вентилация, основното вентилиране трябва да бъде осигурено с помощта на един или повече механични вентилатори.
- Трябва да се вземат мерки за гарантиране на устойчива и непрекъсната вентилация.
- Непрекъснато трябва да се следи за отслабване на главните вентилатори, като непредвидените спирания трябва да се известяват от автоматични аларми.
- 7.3. Параметрите на вентилацията трябва да се замерват и записват периодично.
- Трябва да бъде изготвен вентилационен план, съдържащ съответните данни за вентилационната система, който трябва периодично да се актуализира и да е на разположение на работното място.
8. **Рудници с газ гризу**
- 8.1. Подземна изработка се счита за съдържаща газ гризу, ако съществува вероятност от отделяне на газ гризу в такова количество, че опасността от формиране на взривоопасна среда не може да се пренебрегне.
- 8.2. Основната вентилация трябва да се осигурява от един или повече механични вентилатори.
- 8.3. Изработката може да процължи, като се отчита отделянето на гризу.
- Трябва да се предприемат действия за отстраняване в максимална степен на риска, свързан с наличието на гризу.
- 8.4. Спомагателната вентилация трябва да се ограничи до подготвителни работи на изработката и до работи по демонтирането, и до участъци с пряка връзка към главния вентилационен поток.
- Производствените изработки могат да се проветряват от спомагателни системи, само ако са взети съответни допълнителни мерки за осигуряване безопасността и здравето на работниците.
- 8.5. Вентилационните замервания, посочени в точка 7.3. трябва да се допълват от проверки за наличие на гризу.
- Когато се изисква от документа за безопасност и здраве, съдържанието на гризу трябва също да се следи непрекъснато във възвратните въздухопроводи от участъците с механизирани добив или главните галерии, както и в местата за захранване на механизирани челни изработки.
- 8.6. Могат да се използват единствено експлозивни и пиротехнически устройства, предназначени за рудници с гризу.
- 8.7. Разпоредбите на точка 4.1.2. от част А се заменят както следва:
- Пушенето, носенето на тютюн за пушене, както и всякакви запалителни средства, които могат да предизвикат запалване, е забранено.
  - Газо-кислородното рязане, заваряването и други подобни операции са разрешени само при изключителни обстоятелства и при вземане на специални мерки за осигуряване на безопасността и здравето на работниците.
9. **Рудници със запалим прах**
- 9.1. Рудниците за добив на въглища се разглеждат като рудници със запалим прах, освен когато документът за безопасност и здраве показва, че никоя от обработваните жили не съдържа прах, който може да разпространи експлозия.
- 9.2. В рудници със запалим прах, разпоредбите на точки 8.6. и 8.7 от настоящата част В, се прилагат *mutatis mutandis*.
- 9.3. Трябва да се предприемат мерки за намаляване на отлаганията на запалим прах и същите да се отстранят, неутрализират или свържат.
- 9.4. Разпространяването на експлозии от запалим прах и/или гризу, които могат да породят други експлозии на запалим прах, трябва да бъдат ограничени чрез инсталиране на система от бариери при експлозия.
- Местоположението на тези бариери при експлозия трябва да е посочено в документ, който периодично се актуализира и се съхранява на работното място.

10. **Внезапно отделяне на газ, обрушаване и наводняване**
- 10.1. В участъци, където е възможно внезапно отделяне на газ с или без изхвърляне на руда или скали, обрушаване или наводняване, трябва да се изготви и приведе в изпълнение експлоатационен план, така че да се осигури доколкото е възможно, безопасна система за работа и защита на работниците.
- 10.2. Трябва да се вземат мерки за установяване на опасните зони за защита на работниците в забоите, които напредват към или пресичат тези зони и за контрол на риска.
11. **Пожари, samozапалвания и нагриване.**
- 11.1. Трябва да се предвидят мерки за предотвратяване и, когато е целесъобразно, своевременно откриване на samozапалвания.
- 11.2. Количествата на запалимите материали, внасяни в подземните изработки трябва да се ограничават само до строго необходимите.
- 11.3. Когато е необходимо да се използват хидравлични флуиди (флуиди за трансмисия на хидростатична и/или хидродинамична механична енергия), доколкото е възможно трябва да се използват труднозапалими флуиди с цел избягване на опасността от пожар и неговото разпространение.
- Хидравличните флуиди трябва да отговарят на спецификациите и тестовите условия, свързани с огнеустойчивост, и на хигиенните норми.
- Когато се използват хидравлични флуиди, които не отговарят на спецификациите, условията и критериите, посочени във втория параграф, трябва да се вземат допълнителни мерки за избягване повишената опасност от пожар и неговото разпространение.
12. **Предохранителни мерки за оттегляне на работниците**
- За да могат да се оттеглят безопасно, работниците трябва, когато е необходимо, да разполагат със самоспасители за дихателна защита, намиращи се на тяхно разположение по всяко време.
- Работниците трябва да са обучени за използване на тези средства.
- Тези средства трябва да остават на участъка и тяхната изправност да се проверява редовно.
13. **Осветление**
- Разпоредбите на раздел 13 на част А се заменят, както следва:
- Работниците трябва да разполагат с подходящо лично осветление.
  - Работните площадки трябва, доколкото е възможно, да са снабдени с изкуствено осветление, подходящо за осигуряване на тяхната безопасност и здраве.
  - Осветителните инсталации трябва да са разположени по такъв начин, че да няма опасност от злополука с работници в резултат на монтирания вид осветление.
14. **Контрол на присъствието на подземните работници**
- Трябва да е възможно по всяко време да се знае точно кои работници са в забоите.
15. **Спасителни операции**
- За да се предприемат бързо и ефективно подходящи действия в случай на тежка злополука, трябва да се установи адекватна организация на спасителните операции.
- За да може да действа на всеки участък, където се извършват подземни добивни дейности или проучвателни работи, организацията на спасителните операции трябва да е разполага с достатъчен брой обучени спасители и със съответното спасително оборудване.